

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
ROZDZIAŁ 1. KOSZTY ZEWNĘTRZNE W TEORII EKONOMII	11
1.1. Efekt zewnętrzny.....	11
1.2. Koszt zewnętrzny a efekt zewnętrzny.....	17
1.3. Internalizacja kosztów zewnętrznych w rachunek sprawcy.....	26
1.3.1. Podatek Pigou.....	26
1.3.1.1. Podatek Pigou jako mechanizm pełnej internalizacji kosztów zewnętrznych.....	26
1.3.1.2. Podejście minimalno-kosztowe jako alternatywa dla podatku Pigou.....	30
1.3.1.3. Wady i zalety rozwiązań opartych na podatkach od emisji.....	31
1.3.2. Teoremat Coase'a.....	33
1.3.2.1. Teoremat Coase'a jako mechanizm optymalizacji emisji zanieczyszczeń.....	34
1.3.2.2. Problemy utrudniające stworzenie i ograniczające funkcjonowanie rynku praw do emisji.....	37
ROZDZIAŁ 2. KOSZTY ZEWNĘTRZNE TRANSPORTU DROGOWEGO	42
2.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.....	43
2.1.1. Substancje zanieczyszczające emitowane przez transport drogowy.....	43
2.1.2. Normy emisji spalin.....	48
2.1.3. Skutki zanieczyszczeń powietrza.....	55
2.1.4. Metody wyceny kosztów zanieczyszczenia powietrza.....	61
2.2. Hałas.....	62
2.2.1. Wielkość emisji hałasu z transportu drogowego.....	62
2.2.2. Wpływ hałasu na zdrowie.....	69

2.2.3.	Metody wyceny kosztów emisji hałasu.....	72
2.3.	Wypadki w ruchu drogowym.....	73
2.3.1.	Dane statystyczne dotyczące wypadków w ruchu drogowym.....	73
2.3.2.	Metody wyceny kosztów wypadków drogowych.....	78
2.4.	Kongestia.....	78
2.4.1.	Kongestia w Polsce na tle Unii Europejskiej.....	79
2.4.2.	Metody wyceny kosztów kongestii.....	80

**ROZDZIAŁ 3. INSTRUMENTY EKONOMICZNE
INTERNALIZACJI KOSZTÓW
ZEWNĘTRZNYCH
TRANSPORTU DROGOWEGO..... 81**

3.1.	Instrumenty ekonomiczne, które mogą służyć internalizacji kosztów zewnętrznych transportu drogowego.....	81
3.1.1.	Oplata paliwowa.....	82
3.1.2.	Oplaty za przejazd.....	83
3.1.3.	Akcyza zawarta w paliwie.....	84
3.1.4.	Podatek ekologiczny.....	84
3.1.5.	Podatek od środków transportowych odprowadzany do gmin.....	85
3.1.6.	Oplata za korzystanie ze środowiska.....	85
3.1.7.	Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.....	86
3.2.	Charakterystyka systemu instrumentów ekonomicznych związanych z transportem drogowym w Polsce.....	87
3.3.	Charakterystyka systemu instrumentów ekonomicznych związanych z transportem drogowym w wybranych państwach...	106
3.4.	Wpływ funkcjonujących w Polsce instrumentów ekonomicznych na decyzje dotyczące zmian w taborze pojazdów.....	119
3.4.1.	Analiza danych empirycznych dotyczących struktury popytu na nowe, ciężkie pojazdy użytkowe.....	119

3.4.2.	Określenie wpływu przeanalizowanych instrumentów na decyzje w zakresie zakupu nowego pojazdu.....	124
3.5.	Wady i zalety stosowanych rozwiązań.....	125

ROZDZIAŁ 4. OBLICZENIE KOSZTÓW ZEWNĘTRZNYCH TRANSPORTU DROGOWEGO W POLSCE..... 129

4.1.	Obliczenie jednostkowej emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego w Polsce.....	129
4.1.1.	Obliczenie emisji zanieczyszczeń przez samochody osobowe.....	133
4.1.2.	Obliczenie emisji zanieczyszczeń przez lekkie pojazdy użytkowe.....	138
4.1.3.	Obliczenie emisji zanieczyszczeń przez ciężkie pojazdy użytkowe.....	140
4.1.4.	Obliczenie emisji zanieczyszczeń przez autobusy miejskie i autokary.....	149
4.1.5.	Obliczenie emisji zanieczyszczeń przez motocykle i motorowery.....	153
4.1.6.	Analiza zmian wielkości emisji zanieczyszczeń w zależności od spełnianej normy EURO.....	155
4.2.	Obliczenie jednostkowych kosztów zewnętrznych związanych z eksploatacją pojazdów drogowych w Polsce.....	156
4.2.1.	Koszty zewnętrzne wynikające z eksploatacji samochodów osobowych.....	158
4.2.2.	Koszty zewnętrzne wynikające z eksploatacji lekkich pojazdów użytkowych.....	163
4.2.3.	Koszty zewnętrzne wynikające z eksploatacji ciężkich pojazdów użytkowych.....	166
4.2.4.	Koszty zewnętrzne wynikające z eksploatacji autobusów miejskich i autokarów.....	176
4.2.5.	Koszty zewnętrzne wynikające z eksploatacji motocykli i motorowerów.....	180

ROZDZIAŁ 5. PROPOZYCJA SYSTEMU INTERNALIZACJI KOSZTÓW ZEWNĘTRZNYCH TRANSPORTU DROGOWEGO W POLSCE.....	184
5.1. Propozycja instrumentów ekonomicznych umożliwiających internalizację kosztów zewnętrznych transportu drogowego w Polsce.....	184
5.2. Weryfikacja z założeniami zaproponowanego systemu internalizacji kosztów zewnętrznych transportu drogowego w Polsce.....	197
5.3. Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko zaproponowanego systemu.....	211
5.3.1. Konstrukcja trzech scenariuszy funkcjonowania instrumentów internalizacji kosztów zewnętrznych.....	212
5.3.2. Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko według dwóch wariantów.....	214
ZAKOŃCZENIE.....	223
LITERATURA.....	231
SPIS TABEL.....	245
SPIS RYSUNKÓW.....	250
SPIS WYKRESÓW.....	251
ZAŁĄCZNIK.....	253